

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ**

Σελίδες απάντησης : 8
Σελίδες συνημμένων : -
Σύνολο σελίδων : 8

Γ. Γ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ – Γ.Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/ση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
ΤΗΛ. : 213 15 14 305
Email: gemporiou@gge.gr
FAX : 210 3837843

Αθήνα, 20/05/2013

Αριθ. Πρωτ.: Β13-239

ΠΡΟΣ :

**Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων (2)**

ΚΟΙΝ.:

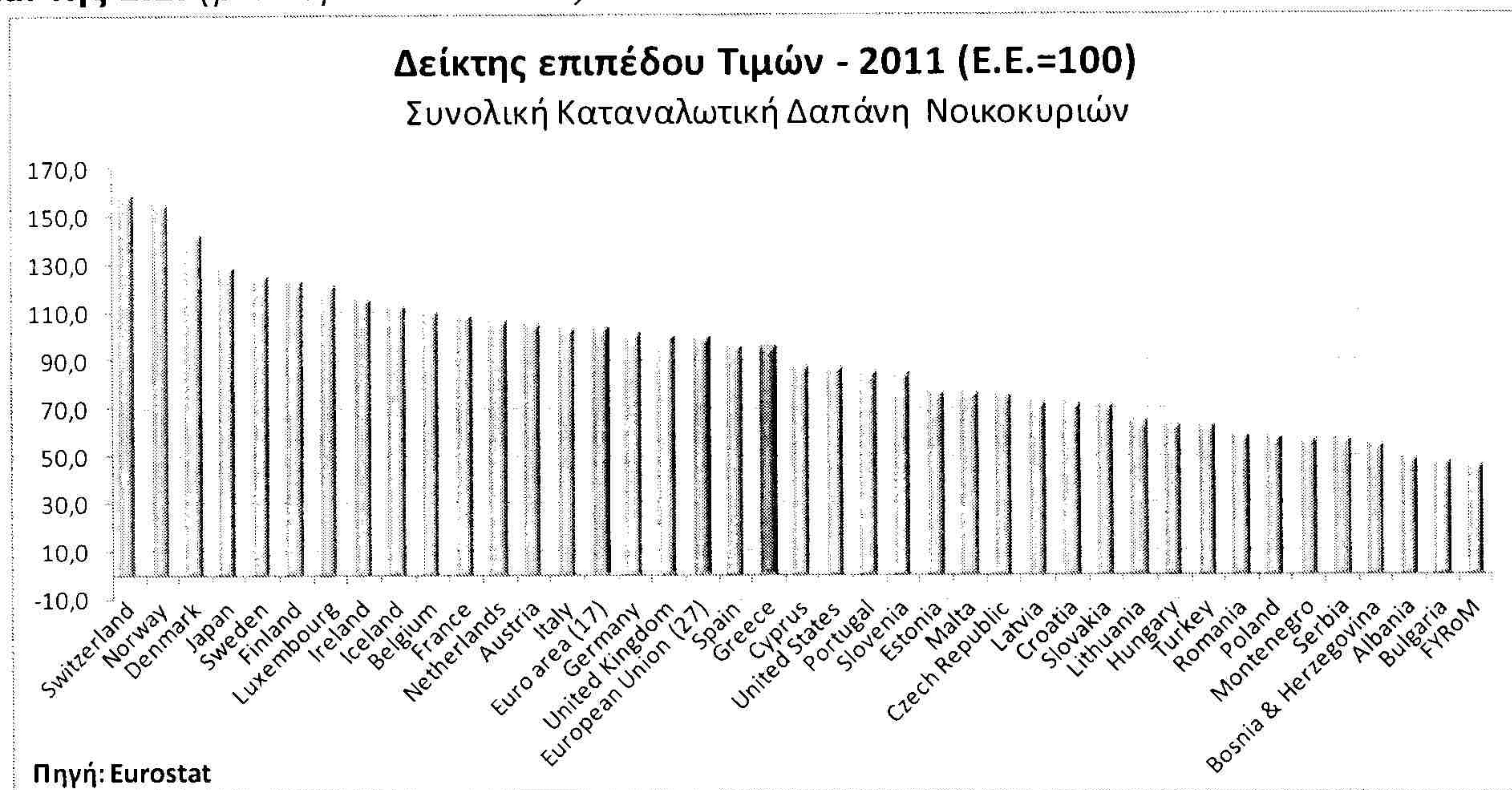
- Υπουργείο Οικονομικών
Γρ. κ. Υπουργού
-Βουλευτή κ. Ελ. Αυγενάκη.

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Ερώτηση του Βουλευτή κ. Ελ. Αυγενάκη.

Σχετ.: Ερώτηση 10264/26-04-2013.

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Ελ. Αυγενάκης, με θέμα : **«Οι χρόνιες στρεβλώσεις στην αγορά παράλληλα με την υπερφορολόγηση κρατούν τις τιμές σε υψηλά επίπεδα»** και κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα σε αυτή εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Γ.Γ. Εμπορίου – Γ.Γ. Καταναλωτή, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τον Δείκτη Ισότητας Αγοραστικής Δύναμης Καταναλωτή (Purchasing Power Parity Index*) της Eurostat, το επίπεδο τιμών (Price Level Index) της Ελλάδας για τις συνολικές καταναλωτικές δαπάνες των νοικοκυριών (Household final consumption expenditure) για το 2011, **βρίσκεται χαμηλότερα τόσο από αυτό της Ευρωζώνης όσο και της Ε.Ε.** (βλ. παρακάτω πίνακα)

* Ο δείκτης αυτός παρέχει τη σύγκριση του επιπέδου τιμών κάθε χώρας σε σχέση με τον μέσο όρο της Ε.Ε. (αν ο δείκτης είναι υψηλότερος από 100, η εν λόγω χώρα είναι ακριβότερη σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ και, αντιστρόφως).

* Η έρευνα καταρτίζεται με βάση ειδικής κοινής μεθοδολογίας της Eurostat και του ΟΟΣΑ και περιλαμβάνει όλες τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες των νοικοκυριών για κατανάλωση (περιλαμβάνει περίπου 2500 καταναλωτικά αγαθά και υπηρεσίες σε 37 χώρες)

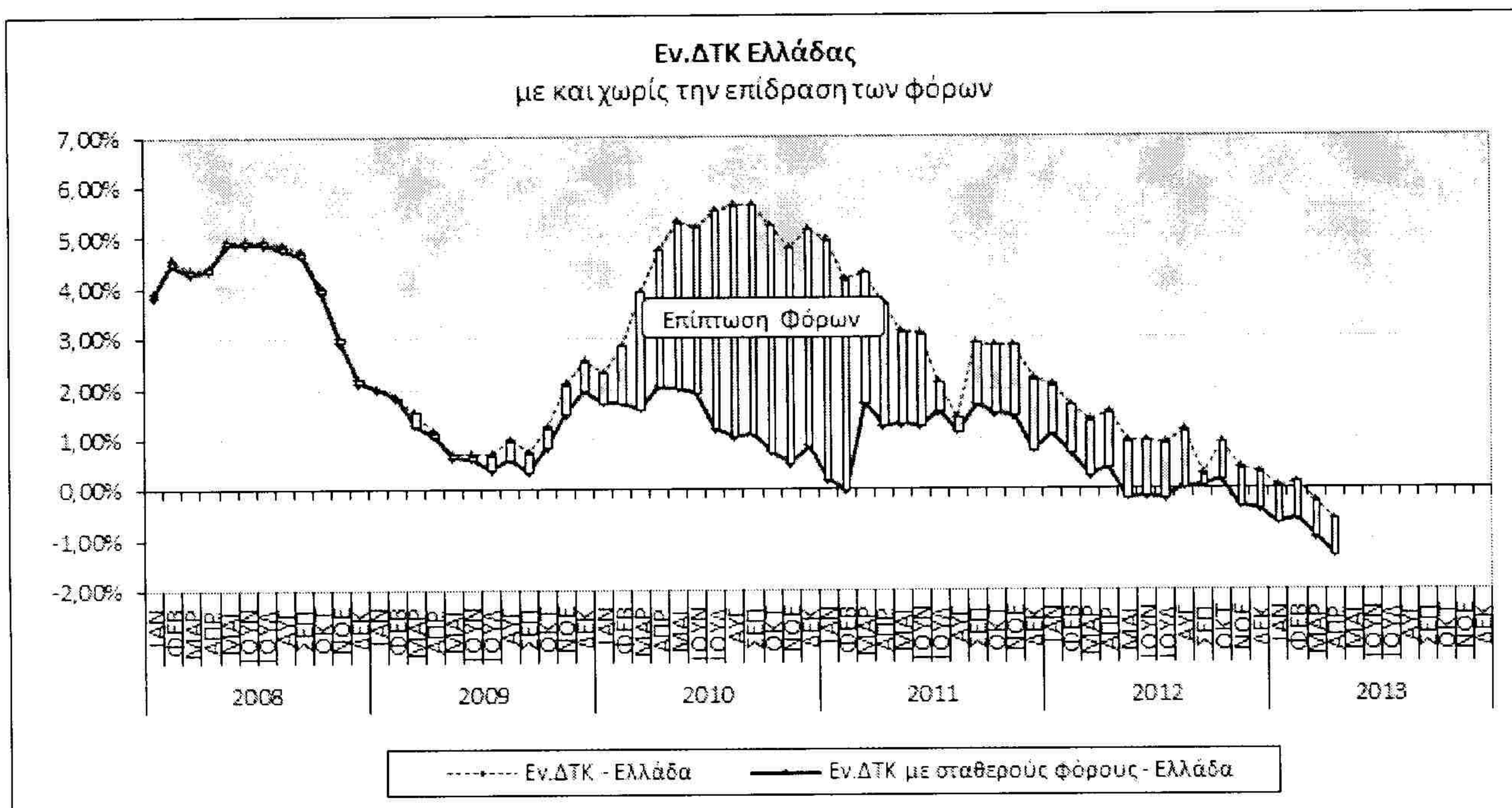
Αν συνοψολογίσουμε μάλιστα ότι η Ελλάδα κατέχει από τους υψηλότερους συντελεστές Φ.Π.Α. στην Ευρώπη (βλ. παρακάτω πίνακα), συμπεραίνουμε ότι οι λιανικές τιμές στη χώρα μας βρίσκονται σε πολύ **ανταγωνιστικά** επίπεδα σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη.

Χώρα	Κανονικός συντελεστής ΦΠΑ	Μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ
<u>DK</u> Δανία	25	-
<u>H</u> Ουγγαρία	25	5/18
<u>S</u> Σουηδία	25	6/12
<u>RO</u> Ρουμανία	24	5/9
<u>FIN</u> Φινλανδία	23	9/13
<u>GR</u> Ελλάδα	23	6.5/13
<u>P</u> Πορτογαλία	23	6/13
<u>PL</u> Πολωνία	23	5/8
<u>LV</u> Λετονία	22	12
<u>B</u> Βέλγιο	21	6/12
<u>IRL</u> Ιρλανδία	21	9/13.5
<u>LT</u> Λιθουανία	21	5/9
<u>A</u> Αυστρία	20	10
<u>BG</u> Βουλγαρία	20	9
<u>CZ</u> Τσεχική Δημοκρατία	20	10
<u>EST</u> Εσθονία	20	9
<u>GB</u> Ηνωμένο Βασίλειο	20	5
<u>I</u> Ιταλία	20	10
<u>SK</u> Σλοβακία	20	10
<u>SLO</u> Σλοβενία	20	8.5
<u>F</u> Γαλλία	19,6	5.5
<u>D</u> Γερμανία	19	7
<u>NL</u> Κάτω Χώρες	19	6
<u>E</u> Ισπανία	18	8
<u>M</u> Μάλτα	18	5/7
<u>CY</u> Κύπρος	15	5/8
<u>L</u> Λουξεμβούργο	15	6/12

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Διαχρονικά, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), που είχε επιταχυνθεί στο 4,7% το 2010 λόγω των **μεγάλων αυξήσεων της έμμεσης φορολογίας**, επιβραδύνθηκε στο 3,1% το 2011 ενώ υποχώρησε περαιτέρω το 2012 στο 1%. Η πτωτική τάση του πληθωρισμού συνεχίζεται και το 2013 ενώ μάλιστα για το μήνα Απρίλιο 2013 κατέγραψε για δεύτερο συνεχή μήνα **αρνητική μεταβολή** (-0,6%).

Η εγχώρια πολιτική **αύξησης της φορολογίας** (αύξηση συντελεστών Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ.) σε συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων επέδρασε καθοριστικά στις τιμές καταναλωτή από το 2009 και μετά. Είναι χαρακτηριστικό ότι με βάση τα στοιχεία της Eurostat εάν οι φόροι παρέμεναν σταθεροί, ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα ήταν **αρνητικός** ήδη από το Μάιο του 2012. {βλ. παρακάτω γράφημα}

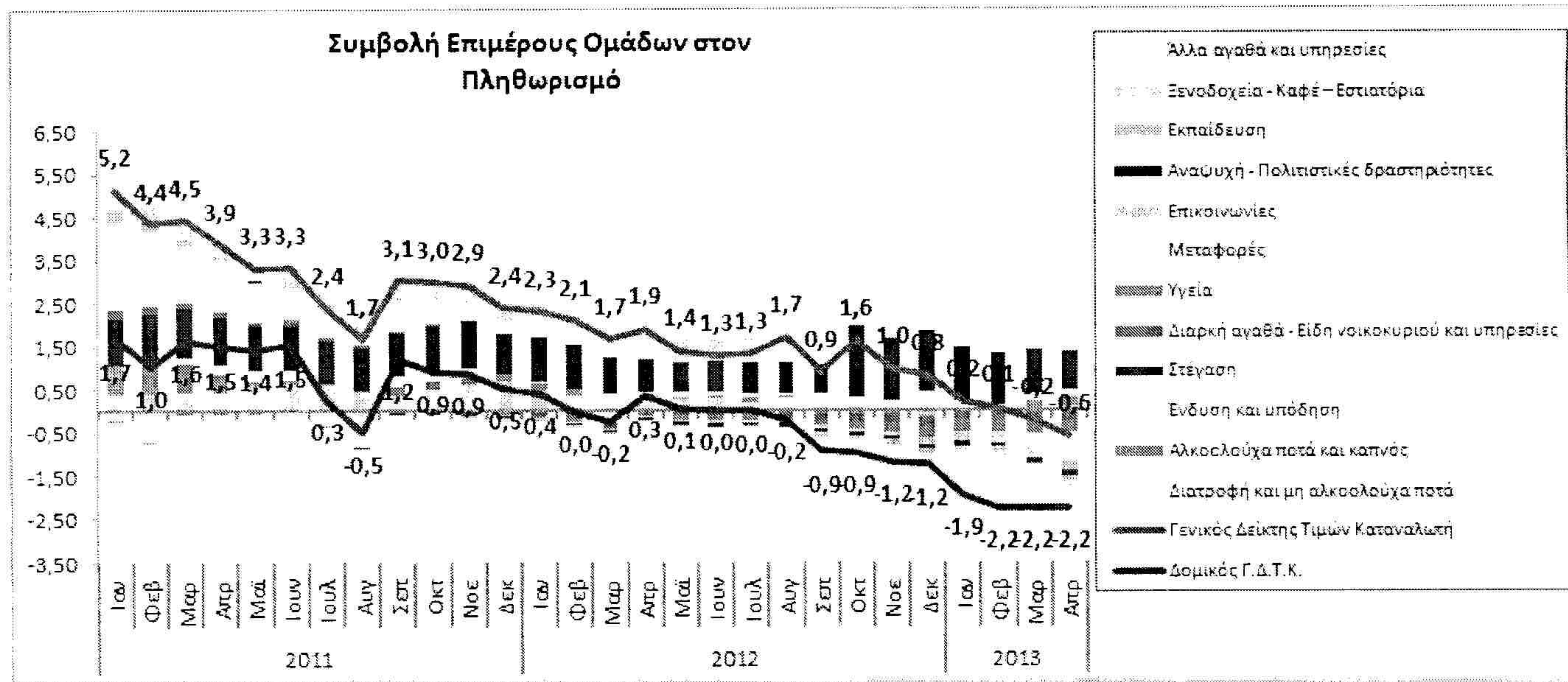

Πηγή: Eurostat

Ένας ακόμη παράγοντας που ενδεχομένως έχει ιδιαίτερη σημασία στην τρέχουσα περίοδο, είναι η αύξηση της επιβάρυνσης των επιχειρήσεων που προκύπτει από την **άμεση φορολογία** (π.χ. με την επιβολή έκτακτων εισφορών) καθώς και την καθυστέρηση της εξόφλησης των οφειλών του Δημοσίου προς τις επιχειρήσεις, σε συνδυασμό με τη **χρηματοοικονομική στενότητα** που επικρατεί στην αγορά. Το γεγονός αυτό έχει στην ουσία τις ίδιες συνέπειες που θα είχε η αύξηση μιας συνιστώσας του κόστους παραγωγής: επηρεάζει αυξητικά τις τιμές ή —ακριβέστερα στην παρούσα συγκυρία— αναστέλλει ή περιορίζει τη μείωσή τους.

Καθοριστικό επίσης ρόλο στη διαμόρφωση των τιμών διαδραματίζει η εξαιρετικά δυσμενής διεθνής συγκυρία η οποία αναστέλλει την ταχύτερη προσαρμογή των εγχώριων τιμών εξαιτίας του εισαγόμενου πληθωρισμού. **Εξωτερικοί παράγοντες** όπως οι διεθνείς τιμές των καυσίμων και τα άλλα εισαγόμενα αγαθά (food and non-food commodities) προκαλούν σημαντικές πληθωριστικές επιδράσεις. Οι τιμές των καυσίμων είναι διαρκώς ανοδικές με μικρές καθοδικές προσαρμογές, ενώ οι διεθνείς τιμές των εμπορευμάτων, χωρίς τα καύσιμα, παραμένουν σε υψηλά επίπεδα, κυρίως σε σημαντικά αγροτικά προϊόντα (καλαμπόκι, σιτάρι, σόγια κ.ά.) λόγω κλιματικών αλλαγών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο **δομικός πληθωρισμός** (ή "πυρήνας" του πληθωρισμού) στον οποίο δε λαμβάνονται υπόψη οι μεταβολές που οφείλονται σε εξωγενείς παράγοντες και συγκυριακές μεταβολές (χωρίς δηλαδή τις τιμές της ενέργειας και των μη επεξεργασμένων τροφίμων) καταγράφει **σημαντική αποκλιμάκωση** τους τελευταίους 12 συνεχής μήνες (για το μήνα Απρίλιο καταγράφει μείωση κατά -2,2%). {βλ. παρακάτω διάγραμμα}

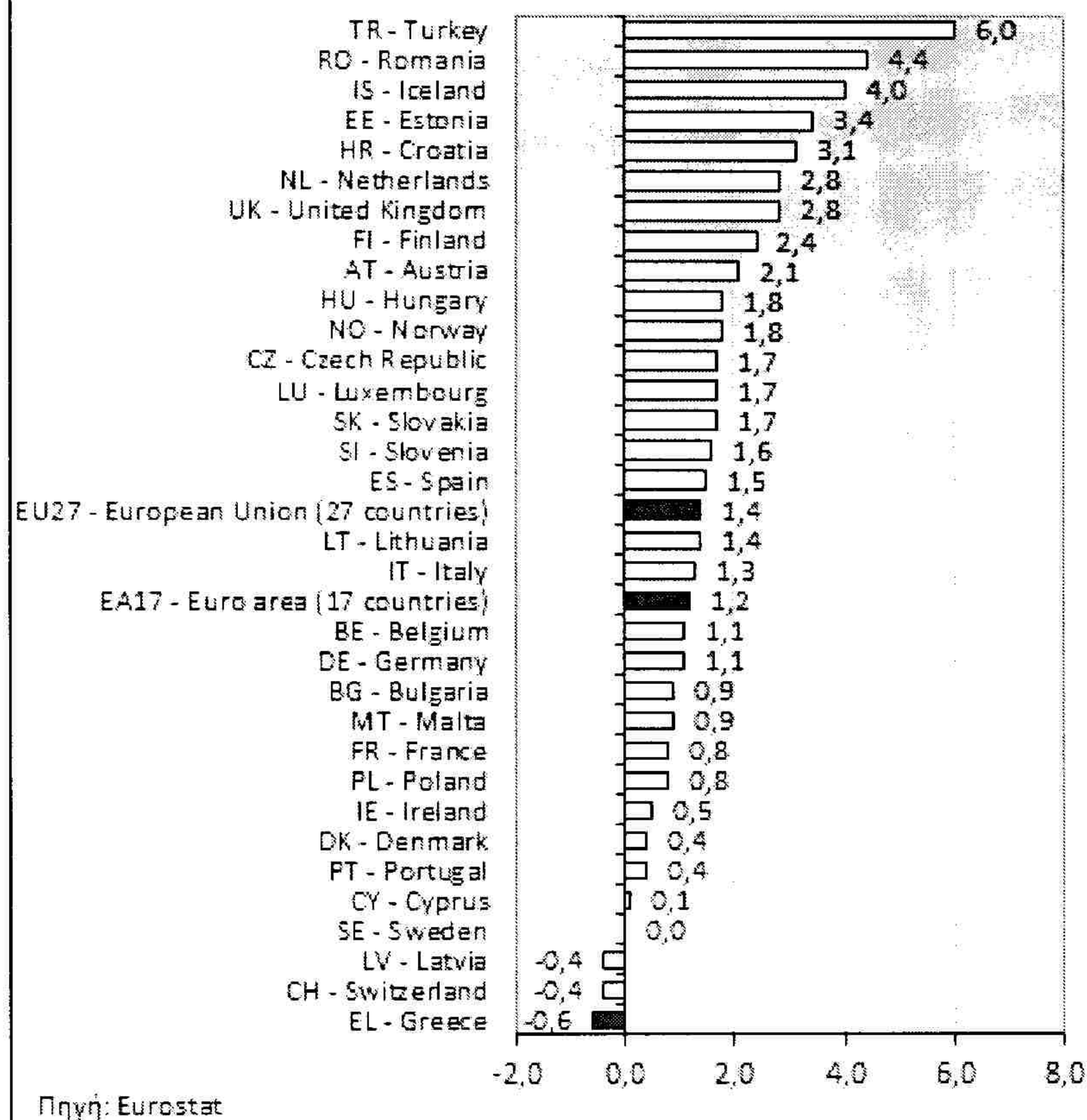

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.

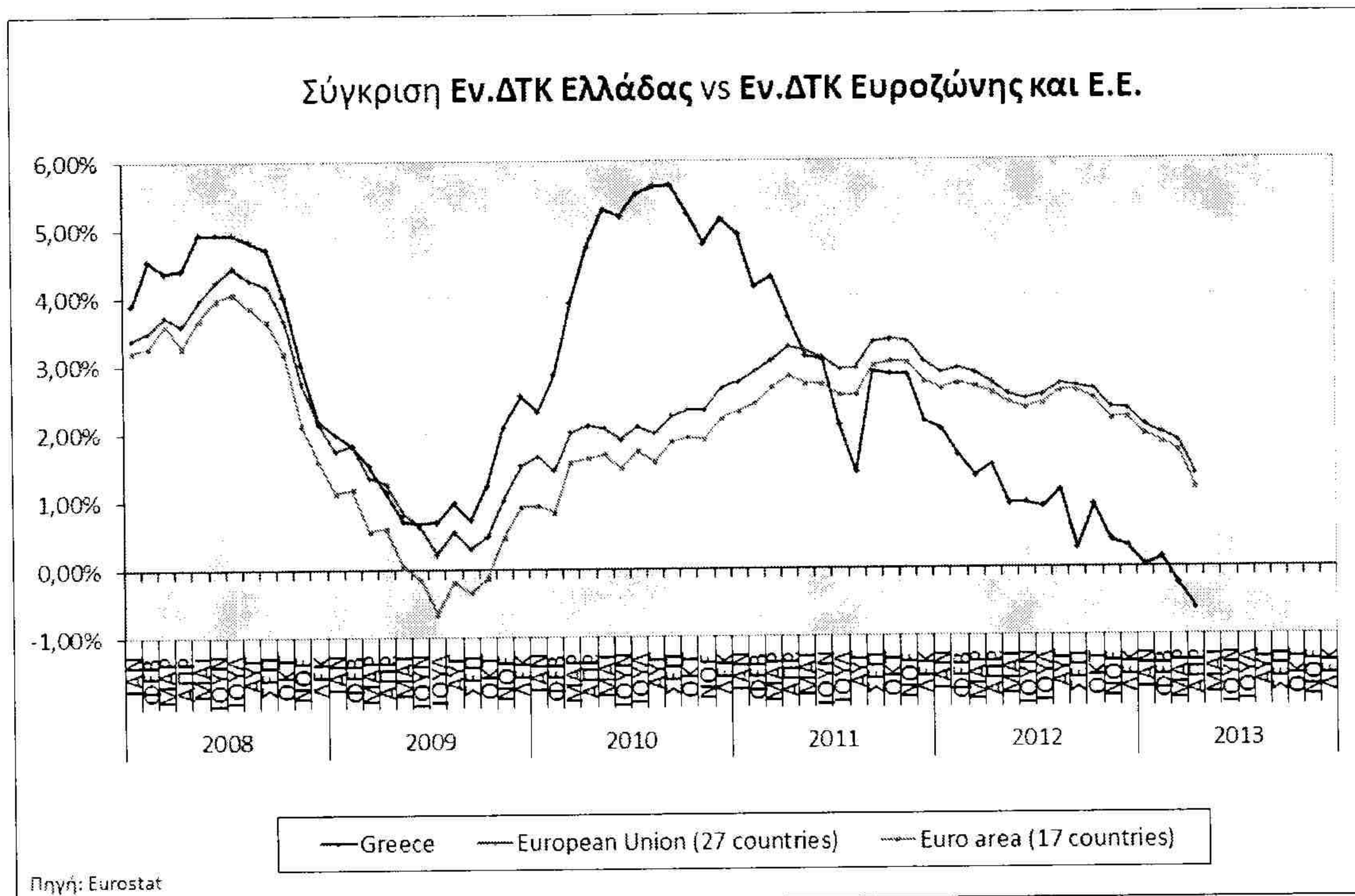
Αξίζει να επισημάνουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των διακινούμενων βασικών καταναλωτικών αγαθών **ενσωματώνουν ελάχιστη εγχώρια υπεραξία** (εισάγονται έτοιμα προς διάθεση και κατανάλωση) κατά συνέπεια η κοστολογική τους βάση επηρεάζεται ελάχιστα από τη μείωση μισθών. Αντίθετα στο τομέα των υπηρεσιών, η μειωμένη μισθολογική επιβάρυνση σε συνδυασμό με την περιορισμένη κατανάλωση, οδηγούν σε **σημαντική αποκλιμάκωση τιμών** (διαρκή αγαθά -3,6%, εκπαίδευση -4%, υγεία -4%, επικοινωνίες -5,1%, αναψυχή -2,9%, εστίαση -1,6%, άλλα αγαθά και υπηρεσίες -2,3%).

Παρόλα αυτά, η πίεση που ασκείται στις τελικές τιμές από τις παρατεταμένες αυξήσεις των διεθνών τιμών των εμπορευμάτων (πετρέλαιο και είδη διατροφής) φαίνεται να είναι συγκρατημένη καθώς μεγάλο μέρος της επιβάρυνσης του κόστους εξαιτίας της διεθνούς συγκυρίας **έχει απορροφηθεί από την εγχώρια αγορά** γεγονός που αποτυπώνεται στα στοιχεία της Eurostat όπου έχουμε **σταθερά τους τελευταίους μήνες το χαμηλότερο πληθωρισμό** σε ολόκληρη την Ευρώπη. {βλ. παρακάτω πίνακα}

**ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%) ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΥ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ 32 ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΑ ΤΟ ΜΗΝΑ
ΑΠΡΙΛΙΟ 2013 ΣΕ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟ 2012**

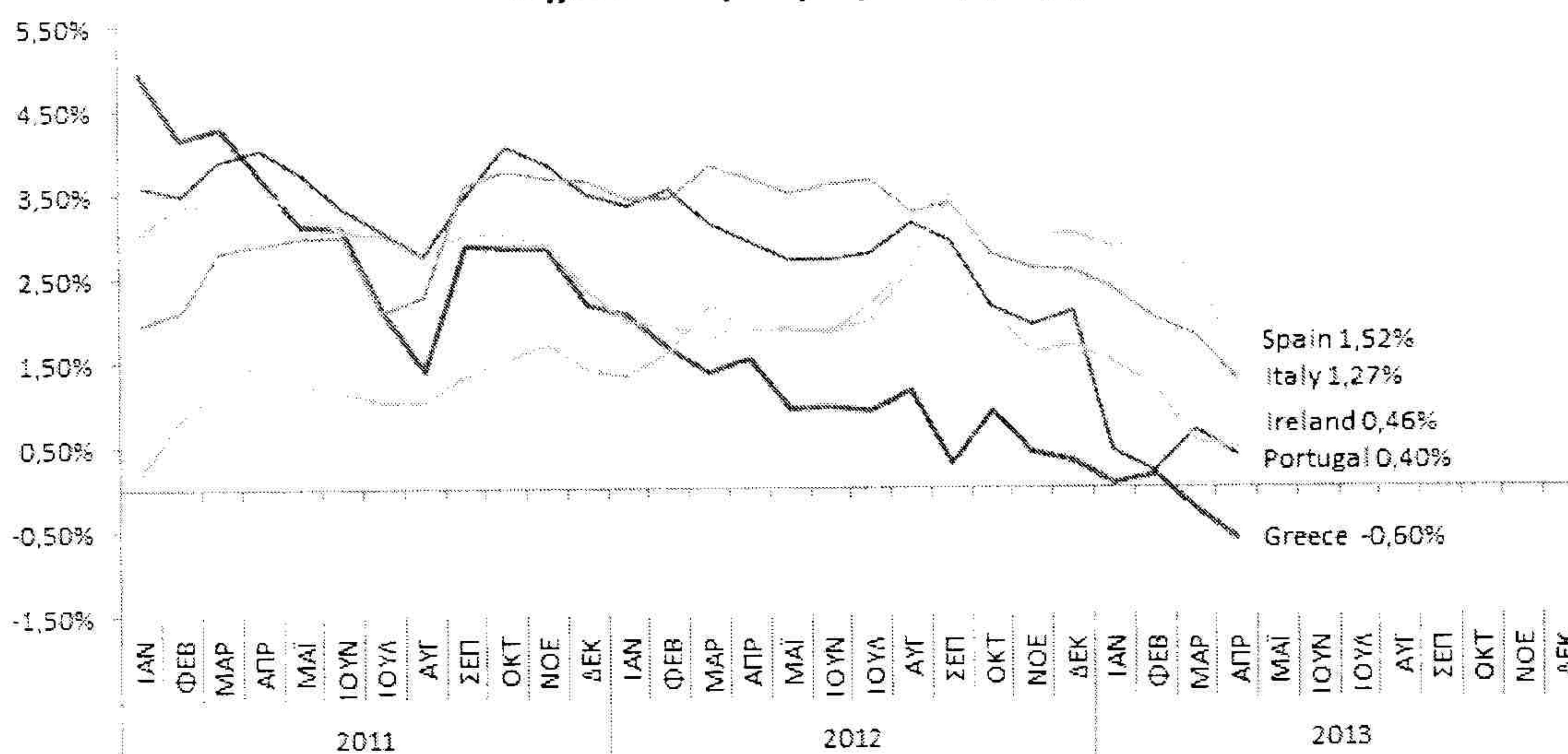

Ο ρυθμός της ετήσιας μεταβολής του Εν.ΔΤΚ στη χώρα μας βρίσκεται σταθερά, από τον Ιούλιο 2011, χαμηλότερα από τον μέσο όρο τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της Ευρωζώνης (1,4% και 1,2% αντίστοιχα) με την μεταξύ τους διαφορά συνεχώς να αυξάνεται γεγονός που αποτυπώνει τη σημαντική αποκλιμάκωση των τιμών στη χώρα μας σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη αποδεικνύοντας ότι οι θεσμικές αλλαγές και η αφύπνιση των καταναλωτών, σε συνδυασμό με τη μειωμένη κατανάλωση, ασκούν σημαντική πίεση στις τιμές. {βλ. παρακάτω γράφημα}

Αξίζει να αναφέρουμε ότι η ετήσια μεταβολή του Εν.Δ.Τ.Κ. των χωρών της Ευρώπης που διέρχονται επίσης σοβαρή δημοσιονομική κρίση (Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία και Ιρλανδία) και που ακολουθούν αντίστοιχη πολιτική δημοσιονομικής προσαρμογής και περιορισμού του δημοσίου χρέους τους (με αυξήσεις έμμεσων και άμεσων φόρων, μειώσεις μισθών και συντάξεων κ.α.) είναι σημαντικά υψηλότερη από την αντίστοιχη του ελληνικού δείκτη. {βλ. παρακάτω γράφημα}

**Ετήσια μεταβολή Εν.Δ.Τ.Κ. των χωρών που ακολουθούν
δημοσιονομική προσαρμογή**

Πηγή: Eurostat

Σε αυτό το σημείο, αξίζει να τονίσουμε ότι από το έτος 1992 οι τιμές πώλησης στο σύνολο σχεδόν των τροφίμων και ποτών διαμορφώνονται **ελεύθερα**, με βάση την προσφορά, ζήτηση και τους κανόνες του **υγιούς ανταγωνισμού** σε όλα τα στάδια εμπορίας τους. Η απελευθέρωση των τιμών ήταν απόρροια της επιτακτικής ανάγκης εναρμόνισης της οικονομίας της ελληνικής αγοράς προς τις αντίστοιχες οικονομίες των άλλων κρατών – μελών της Ε.Ε., αφενός μεν γιατί κάτι τέτοιο επιτάσσει η συνθήκη ένταξης της χώρας μας στην Ε.Ε. και αφετέρου γιατί με την απελευθέρωση αυτή διασφαλίστηκε η οικονομική επιβίωση των ελληνικών επιχειρήσεων απέναντι στις ανταγωνιστικές συνθήκες που επικρατούν στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά, αλλά και για να δοθούν κίνητρα στις επιχειρήσεις αυτές να δραστηριοποιηθούν **ανταγωνιστικά** και μεταξύ τους προς όφελος τόσο των ιδίων όσο και του καταναλωτικού κοινού.

Από τη μεριά του το υπουργείο Ανάπτυξης **στηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής Ανταγωνισμού** η οποία είναι αρμόδια για την εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού και για την επιβολή κυρώσεων στις επιχειρήσεις που ακολουθούν πρακτικές στρέβλωσης της αγοράς.

Ήδη η Επιτροπή, σε αгаσθή συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου του Υπουργείου, εξετάζει τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων σε ευαίσθητους κλάδους της οικονομίας, όπου εντοπίζονται ενδείξεις παραβατικότητας και πιθανολογείται η ύπαρξη συμπεριφορών που, ούσες αντίθετες προς το δίκαιο ανταγωνισμού, αποβαίνουν εις βάρος του Έλληνα καταναλωτή.

Από τη μεριά του το Υπουργείο Ανάπτυξης προχωρά στην **αξιοποίηση των εισηγήσεων της Επιτροπής** με σκοπό την εξάλειψη των ρυθμιστικών εμποδίων που ενδεχομένως δημιουργούν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό.

Παράλληλα, το Υπουργείο Ανάπτυξης ήδη έχει δρομολογήσει την εφαρμογή ενός προγράμματος του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), που είναι γνωστό ως εργαλειοθήκη του ΟΟΣΑ (toolkit) για την αξιολόγηση του ανταγωνισμού σε ευαίσθητους κλάδους της οικονομίας.

Επιπλέον, προχωράμε στην εισαγωγή στο Ελληνικό Δίκαιο διατάξεων που αξιοποιούν τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως διατυπώνονται στη Λευκή Βίβλο, σχετικά με τις **αγωγές αποζημίωσης από ιδιώτες για παραβίαση του δικαίου του ανταγωνισμού**. Έτσι πλέον εδραιώνεται το δικαίωμα των καταναλωτών και των επιχειρήσεων για απευθείας αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν λόγω παραβίασης της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας, ενισχύοντας έτσι τους μηχανισμούς επιβολής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας με αποτέλεσμα την αποτροπή μελλοντικών παραβάσεων και την μεγαλύτερη συμμόρφωση των επιχειρήσεων.

Αναφορικά με το ζήτημα των **ενδοομιλικών συναλλαγών** πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο έλεγχός τους εστιάζει στις περιπτώσεις εκείνες, που σε μέρος ή ακόμα και στο σύνολο των χρεώσεων και των πιστώσεων μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων (μητρική με θυγατρική ή θυγατρικές μεταξύ τους), δεν τηρείται η αρχή των ίσων αποστάσεων, με απώτερο στόχο την απόκρυψη φορολογητέας ύλης από της ελληνικές φορολογικές Αρχές και τη φορολόγηση αυτής σε χώρες με ευνοϊκότερους συντελεστές.

Η Υπηρεσία Εποπτείας της Αγοράς **δυνάμει του ν.3728/2008** ήταν η πρώτη και η μόνη αρχή που προχώρησε στον έλεγχο φακέλων τεκμηρίωσης ενδοομιλικών συναλλαγών και έχει ήδη επιβάλει πρόστιμα για παραβάσεις της σχετικής νομοθεσίας στις εταιρίες Philips Ελλάς ΑΕΒΕ και Kraft Foods Ελλάς ΑΕ συνολικού ύψους **2,2 εκατ. ευρώ** (930.472€ και 1.277.303€ αντιστοίχως). Με τον πρόσφατα ψηφισθέντα φορολογικό νόμο 4110/2013 (ΦΕΚ 17/Α/23-1-2013) οι αρμοδιότητες ελέγχου των ενδοομιλικών συναλλαγών μεταβιβάζονται εξολοκλήρου στο Υπουργείο Οικονομικών. Ωστόσο η Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς θα εξακολουθεί να επιτελεί αδιάκοπα το έργο της μέχρι την ολοκλήρωση των εκκρεμών υποθέσεων.

Σε κάθε όμως περίπτωση θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι ο έλεγχος της τεκμηρίωσης της ενδοομιλικής τιμολόγησης, αφορά στην ανάλυση της λειτουργίας και της ανάληψης κινδύνου από την πλευρά ενός ομίλου, καθώς και τη μελέτη ενός συνόλου οικονομικών

συμπεριφορών από οικονομικής και φορολογικής απόψεως και δεν περιορίζεται στην καταγραφή και σύγκριση τιμών αγοράς. Επομένως, η κάθε προσπάθεια συσχετισμού των ενδοομικών συναλλαγών με τη διαμόρφωση των τελικών τιμών λιανικής καταναλωτικών προϊόντων δεν οδηγεί σε ασφαλή συμπεράσματα για το επίπεδο των τιμών.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ

Μ. Θεοφίλη

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΚΟΡΔΑΣ